

Psychometric Indicators of the Rituals Questionnaire in Committed Marital Relationships

Zahra

Montajabian

Mohammad

Mohammadipour

Mahmoud Jajarmi

Department of Counseling, Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran. E-mail: montajabianzahra@gmail.com

Corresponding Author, Department of Psychology, Quchan Branch, Islamic Azad University, Quchan, Iran. E-mail: mmohammadipour@iauq.ac.ir

Department of Counseling & Psychology, Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran. E-mail: mahmoud.jajarmi@gmail.com

Abstract

The purpose of the present study was to investigate the validity and reliability of Pearson, Child, and Carmen's (2010) Rituals Questionnaire in committed relationships. The population included all married men and women in Isfahan city during 2023–2024. Using a convenience sampling method, a sample of 388 participants was selected based on the ratio of the number of items to the sample size. After being translated and validated by experts, the questionnaire was distributed and completed both electronically and in printed form. Cronbach's alpha was calculated to assess reliability, yielding a coefficient of 0.988 for the entire questionnaire. The alpha coefficients for the subscales were 0.919 for daily routines and tasks, 0.952 for idiosyncratic rituals, 0.963 for everyday talk rituals, 0.961 for intimacy expressions, and 0.971 for couple-time rituals. Confirmatory factor analysis was performed to examine validity, and the results confirmed an acceptable model fit with indices of NFI = 0.924, RMSEA = 0.078, IFI = 0.917, and CFI = 0.946. Convergent validity was also supported by the average variance extracted (AVE) for the five factors, with a minimum value of 0.74. Therefore, it was concluded that the questionnaire is a valid and reliable tool for assessing rituals in committed relationships among married individuals and can be used confidently in related research.

Keywords: Psychometric indices, marital relationships, rituals in committed relationships, validity, reliability

Cite this Article: Montajabian, Z., Mohammadipour, M., & Jajarmi, M. (2025). Psychometric Indicators of the Rituals Questionnaire in Committed Marital Relationships. *Educational Measurement*, 16(62), 83-105. <https://doi.org/10.22054/jem.2025.83141.3582>

© 2016 by Allameh Tabataba'i University Press
Publisher: Allameh Tabataba'i University Press

Introduction

The present study examines the psychometric characteristics of the Rituals in Committed Relationships Questionnaire (RCR) among couples, specifically for the dimensions of (1) daily routines and tasks, (2) special rituals, (3) daily conversations, (4) expression of intimacy, and (5) couple-specific rituals. Since this questionnaire has not yet been evaluated in the context of Iran, the main purpose of this study is to examine the reliability and validity of the RCR questionnaire among Iranian couples in Isfahan city using confirmatory factor analysis.

Literature Review

Marital relationships, which are interpersonal relationships, have customs and rituals that bring a sense of satisfaction, commitment, and happiness to the relationship for the couple (Garcia-Rada et al., 2019). Rituals are a type of everyday communicative behavior that help develop and maintain interpersonal relationships. In other words, they represent the microculture of couples and can predict positive or negative relationship outcomes (Pearson et al., 2010).

Rituals are highly personalized and specific to the people who perform them. They help create a unique culture between two people that allows for positive and individualized patterns of interaction and strong, lasting relational bonds (Wolin & Bennett, 1984). Research has shown that rituals in committed relationships predict marital satisfaction, intimacy, commitment, healthy romantic relationships, and relationship quality (Bakker, 2010; Berg-Cross et al., 1993; Campbell & Ponzetti Jr., 2007; Crespo et al., 2008; Fiese, 2006; Garcia-Rada et al., 2019; Knight, 2023; Oring, 1984; Ren & Gray, 2009). Family rituals are positively associated with social connection and negatively associated with depression (Malaquias et al., 2015).

Therefore, rituals in committed relationships are an important and fundamental variable in marital relationships. Enriching and strengthening marital relations—in terms of intimacy, satisfaction, compatibility, and conflict management—plays an important role for couples and couple therapists.

Methodology

The design of the current study is descriptive and based on confirmatory factor analysis. The statistical population includes all couples in Isfahan city in the year 1402–1403. Based on the number of items in the

questionnaire and Cochran's formula, the sample consisted of 388 couples (202 women and 186 men). Data were collected using an electronic questionnaire and, in part, a printed version. In the present study, the original text was first translated into Farsi. Then, five professors of counseling (couple therapy), psychology, and English language reviewed the translated text and agreed upon a single translation. Finally, the content validity of the questionnaire was confirmed by faculty members in counseling and psychology.

Prior to the main implementation, the questionnaire was piloted with a group of couples. Revisions were made to ambiguous items and sentences that were difficult for couples to understand. To validate the questionnaire, confirmatory factor analysis was used, and reliability was assessed using Cronbach's alpha. Data analysis was performed using SPSS 26 and AMOS 26 software.

Results

The results of the confirmatory factor analysis confirmed the model's fit and the internal structural relationships among the items. Cronbach's alpha coefficient for the entire Rituals in Committed Relationships questionnaire was 0.988. The values for the subscales were as follows: daily routines and tasks (0.919), special rituals (0.952), everyday talk (0.963), expression of intimacy (0.961), and couple rituals (0.971). Additionally, the factor analysis results indicate that the questionnaire's structure has an acceptable fit with the data, and all goodness-of-fit indices support the model (NFI = 0.924, RMSEA = 0.078, IFI = 0.917, CFI = 0.946). Finally, convergent validity was established based on the average variance extracted (AVE) for the five factors, with a minimum value of 0.74, indicating suitable convergence.

Discussion

The findings of the research showed that the Rituals in Committed Relationships questionnaire has appropriate psychometric properties. The validity of the questionnaire was examined and confirmed using construct validity (confirmatory factor analysis). In addition, the internal consistency of the questionnaire and all its components was evaluated at an acceptable level using Cronbach's alpha. The findings of this research are consistent with the results of Fiese (2006), Crespo et al. (2008), Bakker (2010), Pearson et al. (2010), Garcia-Rada et al. (2019), and Knight (2023). By replicating the five-factor structure, the

results suggest that cultural, racial, and experiential differences are not reflected in this questionnaire, and it follows a similar pattern across different cultural contexts. This indicates that the questionnaire maintains its underlying structural pattern within the Iranian population and retains its structure. However, despite this structural similarity, it remains important to examine certain characteristics and lifestyles that men and women bring to their marital relationships.

This importance extends across different cities as well as cultural and gender groups. In explaining the obtained results, it can be stated that, since understanding the complexities of couple life requires a focus on interaction patterns, this focus has led to a deeper understanding of the role and function that couple rituals and married life fulfill (Bossard & Boll, 1950).

Rituals serve several important functions in couples and families. They create a sense of identity and belonging, define membership for family members, transmit beliefs and values, and provide stability during times of crisis or transition (Viere, 2001). Rituals in marital relationships are also associated with commitment and marital satisfaction (Knight, 2023; Bakker, 2021).

Considering that the present study is the first research in this field, the presented findings are preliminary. Conducting further research is strongly recommended to complete the validation process of the Persian version of the Rituals in Committed Relationships questionnaire. It is through numerous studies that researchers can gain the necessary confidence in the validity and reliability of a scale.

Conclusion

The factor structure of the questionnaire indicates that the results of the confirmatory factor analysis demonstrate an acceptable fit with the data, and the goodness-of-fit indices confirm the adequacy of the model. Therefore, it can be concluded that this questionnaire is a suitable tool for assessing rituals in the committed relationships of married men and women and can be used as a valid instrument in research.

Acknowledgments

Sincere thanks to all the individuals and organizations who assisted in the implementation of this research. The current study has been granted the ethical approval code IR.IAU.BOJNOURD.REC.1402.003 for a doctoral thesis at the Islamic Azad University, Bojnourd Branch, and has been conducted without institutional financial support.

شاخص‌های روان‌سنجی پرسشنامه آیین‌ها در روابط متعهدانه زناشویی

زهرآ منتجبیان

گروه آموزشی مشاوره، دانشگاه آزاد بجنورد، بجنورد، ایران. رایانامه:
montajabianzahra@gmail.com

محمد محمدی پور *

نویسنده مسئول، گروه آموزشی روان‌شناسی، دانشگاه آزاد قوچان، قوچان، ایران.
رایانامه: mmohammadipour@iauu.ac.ir

محمود جاجرمی

گروه آموزشی مشاوره و روان‌شناسی، دانشگاه آزاد بجنورد، بجنورد، ایران.
رایانامه: Mahmoud.Jajarmi@gmail.com

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی روایی و پایایی پرسشنامه آیین‌ها در روابط متعهدانه پیرسون، چایلد و کارمون (۲۰۱۰) بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه زنان و مردان متأهل شهر اصفهان در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس و با حجم نمونه ۳۸۸ نفر که بر اساس نسبت تعداد نمونه به تعداد گویه‌های پرسشنامه محاسبه گردید، پژوهش اجرا شد. پرسشنامه پس از ترجمه و رواسازی توسط متخصصان، به‌صورت الکترونیکی و بخشی به‌صورت چاپی توزیع و تکمیل گردید. از ضریب آلفای کرونباخ برای به‌دست آوردن پایایی و از تحلیل عاملی تأییدی برای بررسی روایی پرسشنامه استفاده شد. نتایج نشان داد که برازندگی مدل و ساختار روابط درونی گویه‌ها در تحلیل عاملی مورد تأیید است. ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه آیین‌ها در روابط متعهدانه برابر با ۰/۹۸۸ و برای عامل‌های روال‌ها و وظایف روزمره (۰/۹۱۹)، آیین‌های خاص (۰/۹۵۲)، صحبت روزمره (۰/۹۶۳)، بیان صمیمیت (۰/۹۶۱) و آیین‌های زن‌وشوهری (۰/۹۷۱) به‌دست آمد. همچنین ساختار پرسشنامه حاکی از آن است که نتایج تحلیل عاملی بر ارزش قابل قبولی با داده‌ها را نشان داده و همچنین شاخص‌های نیکویی بر ارزش مدل را تأیید می‌کنند ($CFI = ۰/۹۴۶$ ، $NFI = ۰/۹۲۴$ ، $IFI = ۰/۹۱۷$ ، $RMSEA = ۰/۰۷۸$). در نهایت روایی همگرایی بر اساس میانگین واریانس استخراج‌شده (AVE) پنج عامل ذکر شده است که حداقل مقدار آن ۰/۷۴ است و نشان‌دهنده همگرایی مناسب است؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت پرسشنامه می‌تواند ابزار مناسبی برای ارزیابی آیین‌ها در روابط متعهدانه زنان و مردان متأهل باشد و می‌توان از آن به‌عنوان ابزاری معتبر در پژوهش‌ها استفاده کرد.

کلیدواژه‌ها: شاخص‌های روان‌سنجی، روابط زناشویی، آیین‌ها در روابط متعهدانه، روایی عاملی، پایایی

استناد به این مقاله: منتجبیان، زهرآ، محمدی پور، محمد، و جاجرمی، محمود. (۱۴۰۴). شاخص‌های روان‌سنجی پرسشنامه آیین‌ها در روابط متعهدانه زناشویی. فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی، ۱۶(۶۲)، ۸۳-۱۰۵.
<https://doi.org/10.22054/jem.2025.83141.3582>

مقدمه

پایه و اساس نظام خانواده روابط زوجین است، ارتباط یکی از عوامل اصلی در ایجاد نیاز به برقراری رابطه و دل‌بستگی‌های عاطفی و احساسی با دیگران است، که این نیاز بیانگر تمایل افراد به قرار گرفتن در مسیر روابط صمیمانه و پایدار است (Urban & Mailey, 2019). روابط زوجین منجر به تعامل و درگیر شدن زوجین در روابط بین‌فردی و برقراری ارتباط می‌شود، روابط زوجی فرایندی است که طی آن افراد افکار، احساسات و هیجانات خود را هم به صورت کلامی و هم غیر کلامی بین خود مبادله می‌کنند (Abreu-Afonso et al., 2022).

آیین‌ها به عنوان عنصر مرکزی در درک ما از ارتباطات بین‌فردی در روابط مورد توجه قرار می‌گیرند (Campbell & Ponzetti, 2007). محققان نشان داده‌اند که فراوانی تعارض و رفتارهای مربوط به تعارض خاص (به عنوان مثال، سازنده یا کناره‌گیری) می‌تواند بر ادراک روابط آینده تأثیر بگذارد، از طرفی هر رابطه بین‌فردی دارای مجموعه‌ای از آیین‌ها و آداب و رسوم است. به عنوان مثال: در ورزش، هواداران در مراسم قبل از بازی شرکت می‌کنند تا حس خوب را برای خود ایجاد کنند (Garcia-Rada et al., 2019). روابط زناشویی که خود یک رابطه بین‌فردی است دارای آداب و رسوم و آیین‌هایی است که این آیین‌ها احساس رضایت، تعهد و شادکامی در رابطه را برای زوجین به دنبال دارد. خانم یا آقای که برای همسر خود قهوه‌ای آماده می‌کند حس خوبی را در روابطشان ایجاد می‌کند (در صورتی که آماده‌سازی قهوه از سوی یک زوج، بین زوجین به صورت یک توافق و یا یک آیین شکل گرفته شده باشد) (Garcia-Rada et al., 2019). آیین‌های خانواده یکی از کلان رفتارهای شناسایی‌شده‌ی مرتبط با تعادل حیاتی در ادبیات زوج‌درمانی است که الگوهای تکراری رفتار هستند که به سنتی در زندگی زوج یا خانواده تبدیل شده‌اند (مثلاً بوسیدن یکدیگر زمانی که زوجین پس از یک روز کاری به هم می‌پیوندند یا بیرون رفتن یکی از همسران با دوستانش یک روز در هفته)، درحالی‌که بعضی دیگر از آیین‌ها معمولاً در موقعیت‌های خاص رخ می‌دهند (مثلاً صرف شام سالگرد ازدواج در یک رستوران ویژه یا سفر به محل محبوب زوجین در هر تابستان) (Epstein & Baucom, 2002). آیین‌ها دو ویژگی متمایز دارند: رفتارهای روتین و معنای مرتبط با آن رفتار. رفتارهای روتین در هر دو محیط صمیمی و غیرصمیمی اتفاق می‌افتند. به عنوان مثال، افراد برای مدیریت عملکردهای بیولوژیکی، کسب درآمد و شرکت در زندگی مدنی روتین‌هایی را اجرا می‌کنند. علاوه بر این، تعاملات

الگودار معمولاً به‌عنوان رفتارهای روتین در نظر گرفته می‌شوند. درحالی‌که روتین‌ها و تعاملات الگودار برای عملکرد و نگهداری روابط ضروری هستند، ماهیت نمادین آیین‌ها به روابط تأثیراتی می‌گذارد که روتین‌ها نمی‌توانند ایجاد کنند. وقتی روتین‌ها مختل می‌شوند، افراد ممکن است کمی احساس ناراحتی کنند؛ اما وقتی آیین‌ها نادیده گرفته می‌شوند، افراد ممکن است احساس کنند که رابطه در خطر است یا حداقل نیاز به ترمیم دارد (Fiese, 2006).

آیین‌های خانوادگی را به‌عنوان رویه‌ها و الگوهای رفتاری تعریف کردند که به سمت هدف خاصی هدایت می‌شوند (Bossard & Boll, 1949). مراسم رابطه یا مراسم زوج‌ها برای زوج‌ها معنای نمادینی دارد و به زوج اجازه می‌دهد که به‌طور مداوم عشق، صمیمیت و تعهد را با هم در میان بگذارند (Pearson et al., 2010). آیین‌های رابطه یک راه مرکزی است که در آن افراد نزدیکی، تعهد و تعلق را در روابط ایجاد و حفظ می‌کنند (Oring, 1984). آیین‌های رابطه به‌عنوان بخش جدایی‌ناپذیر از همه روابط عاشقانه شناخته شده است و باعث کاهش استرس و افزایش صمیمیت برای زوجین می‌شود (Fiese, 2006) و برای روابط عاشقانه‌ی سالم، امری ضروری تلقی شده است (Campbell & Ponzetti, 2007). هفت نوع آیین‌های رابطه توسط (Bruess & Pearson, 1997) شناسایی شد: ۱- آیین‌های زمان زوج: سنت وقت گذراندن با یکدیگر را شامل می‌شود. ۲- آیین‌های خاص / سنت‌های نمادین: تمرکز بر رویدادهای خاص مانند تولدها و سالگردها هستند. ۳- روال‌ها و وظایف روزانه: نشان‌دهنده‌ی فعالیت‌های مشترکی است که به سمت انجام کارهای روزمره از جمله پخت‌وپز، نظافت و غیره انجام می‌شود. ۴- بیان آیین‌های صمیمیت: سنت‌هایی پیرامون درگیری و محبت جنسی هستند و ۵- صحبت‌های روزمره و سنت‌های ارتباط معنادار از طریق استفاده از الگوهای ارتباطی، زبان و تعاملات خاص است. ۶- آداب و رسوم با الگو: عادت و آداب و رسومی که نشان‌دهنده‌ی راه‌هایی است که زوجین با یکدیگر درگیر می‌شوند. درنهایت، ۷- آیین‌های معنوی: سنت‌های به اشتراک گذاشتن فعالیت‌های معنوی مانند شرکت در مراسم مذهبی یا شرکت در فعالیت‌های مذهبی با همدیگر است. انجام فعالیت‌های مذهبی با همسر می‌تواند احساس نزدیکی و صمیمیت را افزایش دهد (Fiese & Tomcho, 2001).

Mullins (2016) در پژوهشی نشان دادند آیین‌های مذهبی پیش‌بینی‌کننده رضایت زناشویی است. Pearson و همکاران (2010) حوزه‌های کلی زیر را برای آیین‌های روابط زناشویی اندازه‌گیری می‌کند: ۱- روال‌ها و وظایف روزانه (انجام کارهای روتین روزانه در جهت قوی‌تر شدن و پایداری رابطه)، ۲- آیین‌های خاص (روز تولد، سالگرد ازدواج، مراسم مذهبی و ...)، ۳- صحبت‌های روزمره (استفاده از زبانی که زوج‌ها یکدیگر را می‌فهمند، استفاده از کلمات منحصر به فرد در رابطه و داشتن الگوهایی برای ابراز کلامی عشق در جهت غنی‌سازی رابطه) ۴- بیان صمیمیت (ابراز محبت و صمیمیت جنسی در جهت قوی‌تر شدن رابطه)، صمیمیت، هسته مرکزی یک رابطه عاشقانه و نیرویی است که فرد را به سمت ازدواج پایدار می‌کشاند (Su et al., 2019). رضایی و رسولی (۱۳۹۸) در پژوهش خود نشان دادند سکوت در روابط زوجی و عدم بیان احساسات و عدم صحبت در مورد مشکلات زوجی عاملی در ایجاد عدم رضایت زوجی خواهد بود. باهنر و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهش خود نشان دادند عواملی از جمله رابطه‌ی جنسی، روابط دوستانه، معنویت، ارتباطات، زمان‌های با هم بودن و صمیمیت از عوامل مهم در بررسی مداخلات زوجی است.

Kamali و همکاران (2020) نشان دادند که صمیمیت زناشویی زمانی رخ می‌دهد که زوجین با هم بودن را تجربه کنند. آن‌ها اضافه کردند که با هم بودن مستلزم صرف وقت و اختصاص زمان برای کار با شریک زندگی جهت ایجاد صمیمیت است و ۵- آیین‌های زن و شوهر (وقت گذاشتن برای همدیگر و گذراندن اوقات فراغت با همدیگر در جهت قوی‌تر شدن رابطه). مطالعات موجود نشان می‌دهد که اشتراک‌گذاری زمان با هم بودن برای شکل‌دهی صمیمیت بین زوج‌ها و برای تسهیل احساس صمیمیت امری ضروری است (Laser-Maira & Nicotera, 2019). انجام نقش‌ها و وظایف زناشویی و آموختن آیین‌های همسرمداری باعث کاهش تعارضات زناشویی و خانوادگی شده و رضایت زناشویی را به همراه خواهد داشت (یوسفی و کریم‌نژاد، ۱۳۹۷). پژوهشگران در پژوهش خود نشان دادند آیین‌ها در روابط متعهدانه پیش‌بینی‌کننده رضایت زناشویی، صمیمیت زناشویی، تعهد، روابط عاشقانه سالم و کیفیت روابط است. باورهای ارتباطی منفی با آیین صمیمیت رابطه معکوس دارد (Jani et al., 2021).

پژوهشگران در پژوهش خود نشان دادند آیین‌ها در روابط متعهدانه پیش‌بینی‌کننده رضایت زناشویی، صمیمیت زناشویی، تعهد، روابط عاشقانه سالم و کیفیت روابط است

(Bakker, 2010; Berg-Cross et al., 1993; Campbell & Ponzetti, 2007; Crespo, 2012; Fiese, 2006; Garcia-Rada et al., 2019; Knight, 2023; Oring, 1984; Ren & Gray, 2009).

Malaquias و همکاران (2015) در پژوهش خود نشان دادند آیین‌های خانوادگی با ارتباط اجتماعی رابطه مثبت و با افسردگی رابطه منفی دارد. لذا آیین‌ها در روابط متعهدانه، متغیری مهم و اساسی در روابط زناشویی به شمار می‌آید. به‌منظور غنی‌سازی و تقویت روابط زناشویی در زمینه صمیمیت، رضایت، سازگاری، تعارض و ... زناشویی نقش مهمی را برای زوجین و زوج‌درمانگران ایفا می‌کند. آیین‌ها در تحقیقات ارتباطات بین‌فردی به‌طور گسترده‌ای مورد مطالعه قرار گرفته‌اند، اما هیچ ابزاری برای ارزیابی استفاده‌ی ادراک‌شده از آیین‌ها در میان زوج‌ها در روابط عاشقانه متعهد حداقل در شهر اصفهان استفاده نشده است، بنابراین هدف از پژوهش حاضر، روان‌سنجی پرسشنامه «آیین‌ها در روابط متعهدانه» در بین زنان و مردان متأهل شهرستان اصفهان بود.

پیشینه پژوهش

Braithwaite and Baxter (1995) آیین‌ها را به‌عنوان «رویدادهای ارتباطی داوطلبانه، تکراری و الگو دار که اجرای مشترک آن‌ها توسط اعضای خانواده به آنچه آن‌ها مقدس می‌دانند ادای احترام می‌کند و بدین ترتیب هویت خانواده و شبکه روابط اجتماعی آن را تولید و بازتولید می‌کند» تعریف می‌کنند. اگرچه آیین‌ها به شیوه‌های مختلفی تعریف شده‌اند، اما همه آن‌ها شامل طبیعت تکراری، نقش ارتباط و نیاز به احترام به کسی یا چیزی هستند. (Fiese, 2006) آیین‌های زمان زوجی، به مواردی اشاره دارند که در آن افراد سنت‌هایی را با هدف اصلی صرف زمان با یکدیگر ایجاد کرده‌اند. آیین‌های خاص بر طیف وسیعی از رویدادها از جمله جشن تولدها و سنت‌های منحصر به فرد تمرکز دارند. آیین‌های خاص رویدادهای مشخصی را مورد تأکید قرار می‌دهند، درحالی‌که آیین‌های زمان زوجی به ماهیت مداوم و تعهد زمانی که در این روابط وجود دارد، اهمیت می‌دهند (Bruess & Pearson, 1997). از اصطلاح «گفت‌وگوی روزمره» برای اشاره به آیین‌هایی درباره استفاده از زبان خاص بین شرکای رابطه استفاده می‌شود (Duck, et al., 1991).

بنابراین، آیین‌های ارتباطی یا گفت‌وگوی روزمره بر سازگاری زوج‌ها با الگوهای ارتباطی، زبان و تعاملات یکدیگر تمرکز دارند. از این رو، این نوع آیین توجه را به این نکته

جلب می‌کند که چگونه زبان، ویژگی‌های منحصر به فرد رابطه را ایجاد می‌کند. زوج‌هایی که آیین‌هایی حول روال‌ها و وظایف روزمره ایجاد می‌کنند، راه‌هایی برای همکاری پیدا می‌کنند تا کارهای روزمره مانند تهیه غذا را انجام دهند، با وجود اینکه این فعالیت‌ها ممکن است به‌طور خاص خسته‌کننده باشند. در نهایت، آیین‌های صمیمیت بر این تأکید دارند که چگونه زوج‌ها سنت‌های منحصر به فردی حول روابط جنسی و رفتارهای محبت‌آمیز ایجاد می‌کنند. به‌عنوان مکان‌های مهم درک روابط، آیین‌ها به ما کمک می‌کنند تا روابط بین فردی را به‌عنوان میکرو فرهنگ‌ها ببینیم، جایی که هویت‌های رابطه‌ای از طریق اجراها و بازتولیدهای نمادین تولید می‌شوند (Baxter, 1987). آیین‌ها به‌عنوان نمادهای رابطه‌ای نیز تجلیات سیستم‌های ارتباطی منحصر به فرد هستند (Bell & Healey, 1992). مطالعه که توسط Campbell and Ponzetti (2007) انجام شد، از نمونه‌ای شامل ۱۰۰ زوج در روابط دوستی انحصاری استفاده کرد. محققان از شرکت‌کنندگان درباره مشارکت در آیین‌ها و سطوح تعهد، که به‌عنوان رضایت از رابطه، سطح سرمایه‌گذاری و کیفیت ادراک شده از گزینه‌های جایگزین تعریف شده بود، نظرسنجی کردند. نتایج نشان داد که مشارکت یک زوج در آیین‌ها به پیش‌بینی سطوح تعهد آن‌ها کمک می‌کند. افزایش مشارکت در آیین‌ها پیش‌بینی کننده تعهد بیشتر بود، درحالی‌که کاهش مشارکت در آیین‌ها پیش‌بینی کننده تعهد کمتر بود. Knight (2023) در پژوهشی تحت عنوان «عشق سیاه. زوج‌های سیاه‌پوست آمریکایی: تبعیض نژادی، سبک دل‌بستگی، صمیمیت عاطفی، آداب و رسوم رابطه و رضایت زوجین» را انجام داد. این مطالعه از یک طرح مشاهده‌ای و توصیفی برای ارزیابی رضایت زوجین در میان سیاه‌پوستان آمریکایی در روابط دگرجنس‌گرای هم‌نژاد با نمونه ۷۸ نفره انجام گرفت. نتایج نشان داد آیین‌های زن‌شوه‌ری، به‌طور خاص، رضایت زوجین را برای سیاه‌پوستان آمریکایی در روابط هم‌نژادی و دگرجنس‌گرا پیش‌بینی کردند. همچنین، آیین‌های صمیمیت به‌طور خاص رضایت زوجین را برای مردان سیاه‌پوست آمریکایی پیش‌بینی کرد. Pearson و همکاران (2010) در پژوهشی تحت عنوان «آیین‌ها در روابط عاشقانه متعهدانه» را انجام دادند. در یک مطالعه روی ۵۶۰ فرد در روابط عاشقانه، به این نتیجه رسیدند که استفاده از آیین‌ها به روابط عاشقانه سالم و پیش‌بینی رضایت زوج کمک می‌کند. Campbell and Ponzetti (2007) پژوهشی تحت عنوان «اثرات تعدیل‌کننده آیین‌ها بر تعهد به ازدواج» را انجام دادند به این نتیجه رسیدند که مشارکت در آیین‌ها، رضایت زوجین را پیش‌بینی می‌

کند Berg-Cross و همکاران (1993) پژوهشی تحت عنوان «آداب زناشویی در بین زوجین مطلقه و متأهل» را انجام دادند. آنان تأثیر ازدواج را در یک نمونه ۷۷ نفری از زنان طبقه متوسط بررسی کردند، دریافتند که رضایت بیشتر زوجین به آیین‌ها نسبت داده می‌شود. علاوه بر این، در میان زنانی که طلاق گرفته بودند، فقدان آیین‌ها به عنوان یکی از عوامل اصلی طلاق آن‌ها گزارش شد. علاوه بر این زنان سیاه‌پوست آمریکایی و طبقه متوسط را مورد مطالعه قرار دادند و هر یک از آن‌ها را در چهار گروه قرار دادند: ازدواج کمتر از سه سال، طلاق پس از ازدواج به مدت سه سال یا کمتر، ازدواج برای ده سال یا بیشتر، و طلاق پس از ازدواج برای مدت طولانی. ده سال یا بیشتر. در نهایت نتایج نشان داد هر دو گروه متأهل نسبت به دو گروه طلاق گرفته آیین‌های بیشتری را انجام می‌دهند. علاوه بر این، زنانی که ده سال یا بیشتر از ده سال ازدواج کرده بودند، بیشترین آیین‌ها را داشتند. آیین‌ها به عنوان عنصر مرکزی در درک ما از ارتباطات بین فردی در روابط مورد توجه قرار می‌گیرند (Braithwaite & Baxter, 1995). آیین‌ها نوعی رفتار ارتباطی روزمره و زنده هستند که به توسعه و نگهداری روابط بین فردی کمک می‌کنند؛ به عبارت دیگر، آن‌ها می‌توانند نشان‌دهنده میکرو فرهنگ زوج‌ها باشند و در عین حال پیش‌بینی‌کننده نتایج مثبت یا منفی روابط نیز باشند. آیین‌ها بسیار شخصی‌سازی شده و خاص افرادی هستند که آن‌ها را اجرا می‌کنند. آیین‌ها به ایجاد یک فرهنگ منحصر به فرد از دو نفر کمک می‌کنند که امکان ایجاد الگوهای مثبت و فردی تعاملات و پیوندهای رابطه‌ای قوی و پایدار را فراهم می‌آورد (Wolin & Bennett, 1984).

روش

هدف از پژوهش حاضر تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه آیین‌ها در روابط متعهدانه بود؛ بنابراین روش پژوهش حاضر پیمایشی از دسته پژوهش‌های توصیفی بوده که تحلیل عاملی تأییدی مورد بررسی قرار گرفت. جامعه آماری پژوهش، شامل کلیه زنان و مردان متأهل شهر اصفهان در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بودند در مطالعات تحلیل عاملی تأییدی، حجم نمونه مورد نیاز معمولاً بر اساس نسبت تعداد نمونه به تعداد گویه‌های پرسشنامه تعیین می‌شود. یکی از رایج‌ترین توصیه‌ها، نسبت حداقل ۵ تا ۱۰ نفر به ازای هر گویه است (Kline, 2016). حالا با توجه به اینکه تعداد گویه‌های پرسشنامه در پژوهش حاضر ۳۰ بوده از این رو مقدار مطلوب حجم نمونه ۳۰۰ نفر است، که حجم نمونه در این پژوهش در ابتدا ۴۰۲ نفر

بود و بعد از ریزش تعدادی از آن‌ها، حجم نمونه پژوهش را ۳۸۸ زن و مرد متأهل (۲۰۲ زن و ۱۸۶ مرد) تشکیل دادند، که این تعداد برای تحلیل عاملی تأییدی کاملاً مناسب و حتی بالاتر از حداقل توصیه شده است. برای اجرای پرسشنامه از پرسشنامه الکترونیکی و بخشی از پرسشنامه چاپی استفاده گردید. جهت نمونه‌گیری از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد.

در پژوهش حاضر، ابتدا متن انگلیسی (اصلی) پرسشنامه به فارسی روان ترجمه شد، سپس متن ترجمه‌شده توسط ۵ تن از اساتید مشاوره (زوج درمانگر)، روان‌شناسی و زبان انگلیسی، موردبررسی قرار گرفته و در مورد یک ترجمه واحد برای پرسشنامه به اتفاق نظر رسیدند. در ضمن برای اینکه موارد مبهم و جملات غیرقابل فهم برای زوجین اصلاح شود، قبل از اینکه به صورت اصلی اجرا شود، به صورت مقدماتی بر روی گروهی از زوجین اجرا شد. از تحلیل عاملی تأییدی جهت اعتباریابی پرسشنامه و برای به دست آوردن پایایی از آلفای کرونباخ استفاده شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS26 و AMOSE 26 انجام شد.

پرسشنامه آیین‌ها در روابط متعهدانه: آیین‌های روابط با استفاده از آیین‌ها در روابط متعهدانه^۱ (RCR) که توسط پیرسون و همکاران (Pearson et al., 2010) طراحی شده است موردسنجش قرار گرفت. این پرسشنامه شامل ۳۰ گویه است که در پنج خرده مقیاس طبقه‌بندی شده و حوزه‌های کلی زیر را می‌سنجد: روال‌ها و وظایف روزانه، آیین‌های خاص، صحبت‌های روزمره، بیان صمیمیت، و آیین‌های زن‌وشوهری. این مقیاس ادراک و استفاده فرد از آیین‌های رابطه را در رابطه عاشقانه خود ارزیابی می‌کند. این مقیاس از یک مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای استفاده می‌کند که از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) است. سؤال‌های ۱ تا ۶ مربوط به خرده مقیاس روال‌ها و وظایف روزانه، سؤال‌های ۷ تا ۱۳ مربوط به آیین‌های خاص، سؤال‌های ۱۴ تا ۱۸ مربوط به خرده مقیاس صحبت‌های روزمره، سؤال‌های ۱۹ تا ۲۴ مربوط به خرده مقیاس بیان صمیمیت و سؤال‌های ۲۵ تا ۳۰ مربوط به خرده مقیاس آیین‌های زن‌وشوهری است. برای به دست آوردن نمره کل برای این مقیاس به سؤال ۶، ۸، ۱۱، ۲۱ و ۲۴ نمره معکوس داده شد. سپس برای نمره‌گذاری نمره تمام خرده مقیاس‌ها با هم جمع شده و محاسبه می‌شود. دامنه نمرات بین ۳۰ تا ۱۵۰ است. RCR دارای آلفای کرونباخ کل ($\alpha = 0.85$) برای خرده مقیاس روال‌ها و وظایف روزانه ($\alpha = 0.76$) =

1. Rituals in committed relationships (RCR)

α ، آیین‌های خاص ($\alpha = 0/73$)، صحبت‌های روزمره ($\alpha = 0/69$)، بیان صمیمیت ($\alpha = 0/68$) و آیین‌های زن‌وشوهری ($\alpha = 0/81$) محاسبه گردید (Pearson et al., 2010). در پژوهش Knight (2023) آلفای کرونباخ کل ($\alpha = 0/933$) برای خرده مقیاس روال‌ها و وظایف روزانه ($\alpha = 0/859$)، آیین‌های خاص ($\alpha = 0/607$)، صحبت‌های روزمره ($\alpha = 0/828$)، بیان صمیمیت ($\alpha = 0/625$) و آیین‌های زن‌وشوهری ($\alpha = 0/920$) به دست آمد.

یافته‌ها

پایایی پرسشنامه آیین‌ها در روابط متعهدانه با روش آلفای کرونباخ محاسبه شد. نتایج محاسبه ضرایب پایایی در جدول ۱ آمده است.

جدول ۱. ضرایب پایایی پژوهش حاضر (Pearson et al., 2010) و (Knight, 2023)

عامل‌ها	تعداد سؤال	پژوهش حاضر	پیرسون و همکاران	نایت
روال‌ها و وظایف روزمره	۶	۰/۹۱۹	۰/۷۶	۰/۸۵۹
آیین‌های خاص	۷	۰/۹۵۲	۰/۷۳	۰/۶۰۷
صحبت روزمره	۵	۰/۹۶۳	۰/۶۹	۰/۸۲۸
بیان صمیمیت	۶	۰/۹۶۱	۰/۶۸	۰/۶۲۵
آیین‌های زن‌وشوهری	۶	۰/۹۷۱	۰/۸۱	۰/۹۲۰
کل	۳۰	۰/۹۸۸	۰/۸۵	۰/۹۳۳

جدول شماره ۱. نشان می‌دهد از نظر روان‌سنجی آلفای کرونباخ برای تمام خرده‌مقیاس‌ها و کل پرسشنامه مورد رضایت است، پایایی مورد قبول و در حد کفایت است و ضرایب به‌دست‌آمده از آن با نتایج پژوهش‌های Pearson و همکاران (2010) و Knight (2023) قابل قیاس است. بعد از اینکه آلفای کرونباخ محاسبه شد، آیتم‌ها مورد تحلیل قرار گرفتند، نتایج نشان از همبستگی مناسب آیتم‌ها با نمره کل پرسشنامه داشته و حذف هیچ‌کدام از عامل‌ها تأثیری در افزایش آلفای کرونباخ نداشته بنابراین هیچ سؤالی حذف نگردید. سپس به بررسی همسانی درونی آن پرداخته می‌شود. در پژوهش حاضر با توجه به اینکه پرسشنامه یک مدل ۵ عاملی است از تحلیل عاملی تأییدی و شاخص‌های برازندگی (RMSEA)، (GFI)، (IFI)، (CFI) و (NFI) استفاده شد. برای آنکه مدل‌های تحلیل عاملی از برازش خوبی برخوردار باشند باید شاخص نرم شده برازندگی (NFI) بالاتر از ۰/۹۰ و شاخص ریشه

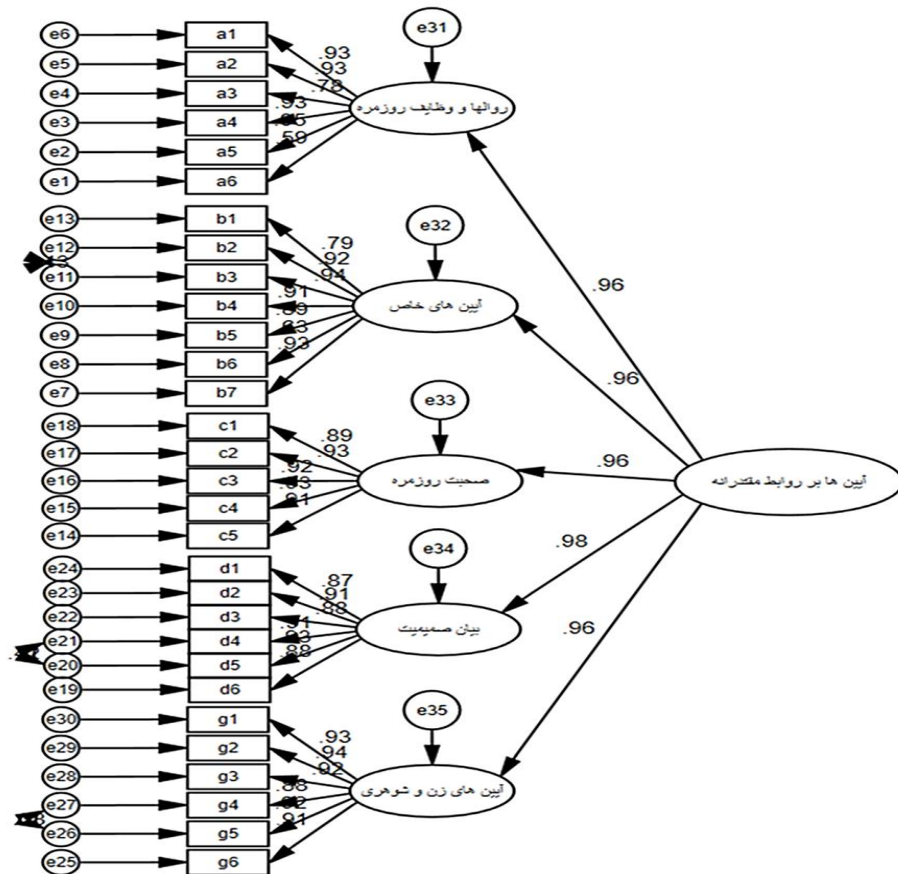
میانگین مجذورات تقریب (RMSEA) کمتر از ۰/۱ باشد Hooman (2005) اظهار می‌دارد برای اینکه مدل‌های تحلیل عاملی برازش خوب و قابل قبولی را نشان دهند لازم است (NFI) بالاتر از ۰/۹۰ و (RMSEA) کمتر از ۰/۱ باشد.

جدول ۲. نیکویی برازش مدل

عامل	NFI	IFI	TLI	CFI	RMSEA	χ^2/DF	DF	χ^2
	۰/۹۲۴	۰/۹۱۷	۰/۹۴۰	۰/۹۴۶	۰/۰۷۸	۳/۳۶۸	۳۹۷	۱۳۳۷/۱۵۸

در کل با توجه به شاخص‌های برازش مدل و روایی ابزار مورد بررسی قرار می‌گیرد که با توجه به شاخص‌های حاصل از جدول ۲. شاخص RMSEA کمتر از ۰/۰۸ و شاخص‌های CFI، IFI، TLI، NFI همگی بالاتر از ۰/۹۰ هستند که بیانگر آن است که این شاخص‌های استاندارد را به دست آورده است و مدل برازش خوبی داشته و مورد تأیید است. در ادامه در شکل ۱ ضرایب استاندارد شده برای پنج عامل پرسشنامه ذکر شده است که تمام گویه‌ها دارای بار عاملی مناسب با عامل خود داشتند و تمامی در مدل هستند و ملاحظه می‌گردد کمترین بار عاملی ۰/۵۸۷ است مربوط به گویه ۶ عامل روال‌ها و وظایف روزمره که از سطح استاندارد ۰/۳ بالاتر است. همچنین پنج عامل روال‌ها و وظایف روزانه، آیین‌های خاص، صحبت روزمره، بیان صمیمیت، آیین‌های زناشویی دارای بار عاملی خوبی با متغیر آیین‌ها بر روابط متعهدانه دارند و متغیر بیان صمیمیت با بار عاملی ۰/۹۸۰ بیشترین تأثیر را بر آیین‌ها بر روابط متعهدانه دارد. این ضرایب استاندارد به همراه ضرایب استاندارد نشده و آماره در جدول ۳. گزارش شده است.

شکل ۱. ضرایب استاندارد شده حاصل از اجرای تحلیل عاملی تأییدی

جدول ۳. ضرایب استاندارد شده، استاندارد نشده و معنی‌داری مسیر (t) پرسشنامه

عامل	نشانگر	B	β	C.R.	عامل	نشانگر	B	β	C.R.
آیین‌ها بر روابط متعهدانه	روال‌ها و وظایف روزمره	۱/۱۴۱	۰/۹۶۰	۱۲/۳۴۷	صحت روزمره	۱	۱/۰۳۷	۰/۸۸۸	۲۸/۱۴۶
	آیین‌های خاص	۱/۳۹۲	۰/۹۶۳	۲۲/۹۱۰		۲	۱/۰۸۴	۰/۹۲۸	۳۱/۹۱۸
	صحت روزمره	۱/۱۲۲	۰/۹۶۱	۲۲/۰۱۴		۳	۱/۰۳۷	۰/۹۲۲	۳۱/۲۷۸
	بیان صمیمیت	۱/۰۹۸	۰/۹۸۰	۲۱/۵۱۴		۴	۱/۰۶۵	۰/۹۲۹	۳۲/۰۳۳
	آیین‌های زن و شوهری	۱/۲۰۶	۰/۹۶۵	۲۲/۰۹۶		۵	۱/۰۰	۰/۹۱۲	-
۱	۱	۱/۰۳۲	۰/۹۳۵	۱۳/۵۸۵	صمیمیت	۱	۰/۹۶۷	۰/۸۶۶	۲۴/۶۵۲
	۲	۱/۰۰۸	۰/۹۳۳	۱۳/۵۶۹		۲	۱/۰۱۸	۰/۹۱۰	۲۷/۶۱۶

عامل	نشانه‌گر	B	β	C.R.	عامل	نشانه‌گر	B	β	C.R.
روال‌ها و وظایف روزمره	۳	۰/۷۳۶	۰/۷۸۰	۱۲/۱۸۰	آیین‌های زن‌شوهری	۳	۰/۹۴۷	۰/۹۲۳	۳۱/۴۳۰
	۴	۰/۹۹۴	۰/۹۲۶	۱۳/۵۱۳		۴	۰/۸۵۵	۰/۸۷۵	۲۷/۰۵۵
	۵	۱/۰۵۰	۰/۹۴۶	۱۳/۶۷۶		۵	۰/۹۸۰	۰/۹۲۰	۳۱/۱۰۳
آیین‌های خاص	۶	۱/۰۰۰	۰/۵۸۷	-	کل	۶	۰/۵۵۷	۰/۶۳۳	۱۵/۱۰۵
	۱	۰/۷۷۷	۰/۷۹۴	۲۲/۵۷۷		۱	۰/۸۸۵	۰/۸۹۴	۰/۸۹۸
	۲	۱/۰۰۵	۰/۹۱۸	۳۳/۲۴۸		۲	۰/۸۸۸	۰/۸۹۸	۰/۸۹۸
آیین‌های زن‌شوهری	۳	۰/۹۴۱	۰/۹۳۷	۳۶/۹۶۵	کل	۳	۰/۹۴۵	۰/۹۲۶	۱۳/۵۱۳
	۴	۰/۸۷۵	۰/۹۰۶	۳۱/۸۸۰		۴	۰/۸۵۵	۰/۸۷۵	۲۷/۰۵۵
	۵	۰/۸۳۹	۰/۸۸۸	۲۹/۹۴۹		۵	۰/۹۸۰	۰/۹۲۰	۳۱/۱۰۳
کل	۶	۰/۵۵۷	۰/۶۳۳	۱۵/۱۰۵	کل	۶	۰/۵۵۷	۰/۶۳۳	۱۵/۱۰۵
	۱	۰/۷۷۷	۰/۷۹۴	۲۲/۵۷۷		۱	۰/۸۸۵	۰/۸۹۴	۰/۸۹۸
	۲	۱/۰۰۵	۰/۹۱۸	۳۳/۲۴۸		۲	۰/۸۸۸	۰/۸۹۸	۰/۸۹۸

در جدول ۴. همبستگی پیرسون بین عامل‌ها بعد از تحلیل عاملی به همراه میانگین و انحراف استاندارد عامل‌ها نشان داده شده است.

جدول ۴. میانگین، انحراف معیار و ضرایب همبستگی پیرسون بین مؤلفه‌ها و نمره کل پرسشنامه

عامل‌ها	میانگین	انحراف معیار	روال‌ها و وظایف روزمره	آیین‌های خاص	صحبت روزمره	بیان صمیمیت	آیین‌های زن‌شوهری
روال‌ها و وظایف روزمره	۱۸/۸۳	۷/۲۰۲	۱				
آیین‌های خاص	۲۱/۴۱	۸/۸۷۵	۰/۸۷۴	۱			
صحبت روزمره	۱۵/۱۷	۶/۲۱۹	۰/۸۸۵	۰/۸۹۴	۱		
بیان صمیمیت	۱۸/۱۷	۷/۱۵۴	۰/۸۸۸	۰/۸۹۸	۰/۹۰۹	۱	
آیین‌های زن‌شوهری	۱۸/۱۱	۷/۳۳۸	۰/۸۷۶	۰/۹۰۸	۰/۸۸۴	۰/۹۰۹	۱
کل	۹۱/۵۹	۳۵/۱۷۹	۰/۹۴۵	۰/۹۶۱	۰/۹۵۳	۰/۹۶۲	۰/۹۵۸

همان‌طور که نتایج جدول ۴. نشان می‌دهد در تمامی مؤلفه‌ها شدت همبستگی مثبت و بالا و در سطح ۰/۰۱ معنادار هستند که نشان‌دهنده همسانی درونی خوب پرسشنامه است.

در نهایت روایی همگرایی بر اساس میانگین واریانس استخراج شده پنج عامل ذکر شده است که حداقل مقدار آن ۰/۷۴ است و نشان‌دهنده همگرایی مناسب است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر اعتباریابی پرسشنامه آیین‌ها در روابط متعهدانه در زنان و مردان متأهل شهر اصفهان بود، فقدان ابزار اندازه‌گیری آیین‌ها در روابط زناشویی از یکسو و ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوب از جمله پایایی، روایی محتوایی، روایی ساختاری و روایی همگرا و پیش‌بین پرسشنامه ساخته‌شده توسط Pearson و همکاران (2010) با نمونه‌های مختلف از سوی دیگر، باعث شد تا پژوهشگران به بررسی و اعتباریابی این پرسشنامه در میان زنان و مردان شهر اصفهان اقدام کنند. یافته‌های پژوهش ویژگی‌های روان‌سنجی مناسبی را برای پرسشنامه آیین‌ها در روابط متعهدانه نشان داد. روایی پرسشنامه با استفاده از روایی سازه (تحلیل عاملی تأییدی) مورد بررسی و تأیید قرار گرفت، علاوه بر این، همسانی درونی پرسشنامه و تمامی مؤلفه‌های آن با استفاده از آلفای کرونباخ در سطح قابل قبولی ارزیابی شدند. یافته‌های این پژوهش با نتایج Bakker (2010)؛ Berg-Cross و همکاران (1993)؛ Garcia-Rada و Ponzetti (2007)؛ Crespo (2012)؛ Fiese (2006)؛ Oring (1984)؛ Pearson و همکاران (2010)؛ Ren & Gray (2009)؛ Malaquias و همکاران (2015) همسو است و با تکرار ساختار ۵ عاملی نشان داد که تفاوت‌های فرهنگی و نژادی و تجارب گوناگون در این پرسشنامه دخیل نبوده و در بافت‌های فرهنگی مختلف از الگوی مشابهی پیروی می‌کند و این پرسشنامه با توجه به الگوی زیربنایی تشکیل‌دهنده‌ی آن در جامعه مردان و زنان ایرانی نیز ساختار خود را حفظ کرد؛ اما علیرغم تشابه ساختاری، بررسی برخی از ویژگی‌ها و شبکه‌های زندگی زوجی که زنان و مردان به آن در روابط زناشویی خود مجهز هستند، در شهرهای مختلف و نیز در گروه‌های فرهنگی و جنسی حائز اهمیت است. از این نظر پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آتی به این زمینه‌ها بپردازند. در تبیین نتایج به‌دست‌آمده می‌توان اظهار داشت؛ از آنجایی که برای درک پیچیدگی‌های زندگی زوجی باید بر روی الگوهای تعاملی زوجی تمرکز کرد؛ این تمرکز منجر به درک بیشتر نقش یا عملکردی شده است که آیین‌های زوجی و زندگی زناشویی در آن ایفا می‌کنند (Bossard & Boll, 1949). آیین‌ها چندین کارکرد مهم را در زوج‌ها و خانواده‌ها انجام می‌دهد. آیین‌ها در خانواده‌ها حس هویت و تعلق ایجاد می‌کنند، عضویت

را برای اعضا تعریف می‌کنند، انتقال‌دهنده باورها و ارزش‌ها در خانواده است و ثبات را در مواقع بحران یا گذار فراهم می‌کند (Viere, 2001). آیین‌ها در روابط زناشویی با تعهد و رضایت زناشویی رابطه دارد آیین‌ها به زوج و خانواده کمک می‌کند ارتباط و نزدیکی خاصی با یکدیگر احساس کنند (Crespo, 2012). آیین‌ها همچنین می‌توانند برای انتقال قوانین خانواده، نقش‌های اعضا، نشان‌دهنده مرحله رشد خانواده بوده و به حل مشکلات یا تصمیم‌گیری و سازمان‌دهی زندگی روزمره کمک کنند (Wolin & Bennett, 1984). مطابق با نظر دوهرتی (Doherty, 2013) آیین‌ها در روابط زوجین اغلب به‌عنوان وقایعی که زوج با هم به ارمغان می‌آورند و با آن‌ها به رسمیت شناخته می‌شود و آن‌ها را به‌عنوان یک زوج تعریف می‌کنند، می‌باشند. آیین‌ها یک مشارکت با هویت منحصر به فرد را فراهم می‌کند درواقع احساس ریشه‌داری تحقق می‌یابد و امنیت آیین‌ها حس تعلق را تشویق می‌کند. زمانی که آیین‌ها بین زن و شوهر شکل می‌گیرد به‌صورت پی‌درپی توسط یک زوج رعایت می‌شود و سپس خاطرات مثبت آن‌ها ارتباطی بین لحظه‌ها ایجاد می‌کند. آداب عشق شامل مراسمی است که برای بیان عشق و ارتباط خاص بین همسران در نظر گرفته شده است آیین‌ها ممکن است شامل مراسم عشق‌گفتاری، رابطه جنسی، قرار ملاقات یا صمیمیت باشد؛ مانند دیگر آیین‌ها، این آیین‌ها مختص زوجین است و اغلب این‌گونه است که قرار نیست توسط افراد خارج از رابطه دیده یا شنیده شود. آیین‌هایی که بین زوجین شکل می‌گیرد در برخی مواقع به‌قدری خاص و منحصر به فرد است که ممکن است برای زوجی دیگر احمقانه بوده و در احساس رضایت و لذت بردن از زندگی زناشویی بی‌تأثیر باشد. Doherty (2001) در کتاب «ازدواج را پس بگیر» بیان می‌کند که وجود آیین‌های عاشقانه است که به حفظ گرمی و اشتیاق رابطه در طول زمان کمک می‌کند. آیین‌ها برای پژوهشگران منبع ارزشمندی برای درک فرآیندهای ارتباطی هستند که روابط را تجسم می‌بخشند. تعاملات آیینی نقطه شروع اساسی برای درک روابط عاشقانه متعهدانه فراهم می‌کنند. مطالعه آیین‌ها به ما این امکان را می‌دهد که بر جنبه‌های روزمره و غیرمعمول ارتباط در زندگی رابطه‌ای تمرکز کنیم.

درنهایت می‌توان اظهار داشت که همه زوجین می‌توانند برای یافتن نقشی مناسب برای آیین‌ها در زندگی جمعی خود تلاش کنند. پایبند بودن به آیین‌ها و سازگاری آیین‌ها در طول چرخه زندگی زوجی ملاحظات مهمی است که باید در نظر گرفته شود و از سوی دیگر

به کار بردن این مفاهیم در ارزیابی و درمان مشکلات زوجی مثرتر خواهد بود؛ بنابراین امید است که زوج درمانگران از نقش آیین‌ها در روابط زوجی آگاه‌تر شده و از پرسشنامه حاضر در جهت رضایت، بهبود و تداوم زندگی زناشویی استفاده نمایند. اگرچه مقاله حاضر ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه آیین‌ها در روابط متعهدانه را نشان می‌دهد، برخی محدودیت‌های این مطالعه باید موردتوجه قرار گیرد. یکی از محدودیت‌ها، موضوع تعمیم‌پذیری است، چون این مطالعه در میان زنان و مردان متأهل شهر اصفهان انجام شده است از لحاظ تعمیم به گروه‌ها و مناطق دیگر محدودیت دارد. لازم به ذکر است که هدف از پژوهش فعلی اعتباریابی ابزاری چندبعدی بود که بتوان از آن برای اهداف مختلف استفاده کرد؛ اما ممکن است در زندگی زوجی ابعاد دیگری نیز مهم باشند؛ بنابراین، مطالعات آینده ممکن است شامل صلاحیت‌های روابط زوجی دیگری باشند. تحقیقات آینده درجایی که این پژوهش متوقف می‌شود، آغاز شود و پرسشنامه آیین‌ها در روابط متعهدانه را به عنوان یک ابزار تحقیقاتی اساسی و همچنین وسیله‌ای برای ارتقا رفاه زوجین و عملکرد یک خانواده ارزیابی کنند. از آنجایی که پژوهش حاضر برای اولین بار در زمینه آیین‌ها در روابط زناشویی انجام شده، بنابراین پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های جدید در راستای تکمیل اعتباریابی فرم فارسی پرسشنامه «آیین‌ها در روابط متعهدانه» به عنوان یک ضرورت مهم موردتوجه قرار بگیرد. چراکه با انجام دادن پژوهش‌های متعدد می‌توان از اعتبار و پایایی پرسشنامه‌ها و مقیاس‌ها اطمینان موردنیاز را به دست آورد.

تعارض منافع

هیچ گونه تعارض منافی بین نویسندگان وجود ندارد.

سپاسگزاری

از کلیه شرکت‌کنندگان و افرادی که در اجرای این پژوهش یاری رساندند صمیمانه سپاسگزاری می‌گردد. پژوهش حاضر دارای شناسه اخلاق به شماره IR.IAU.BOJNOURD.REC.1402.003 برای رساله دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد است؛ و بدون حمایت مالی سازمان خاصی انجام گرفته است.

منابع

- باهنر، فهیمه، کشاورز افشار، حسین و صالحی، کیوان. (۱۳۹۹). تهیه و رواسازی برنامه پایش ازدواج. *فصلنامه پژوهش‌های کاربردی روان‌شناختی*، ۱۱(۲)، ۱۴۱-۱۲۱.
<https://doi.org/10.22059/japr.2020.293638.643388>
- جانی، زهرا، دلاور، علی، کرمی، ابوالفضل و شوقی، بهزاد. (۱۴۰۰). ارائه مدل پیش‌بینی صمیمیت زوجین بر روی زنان متأهل مراجعه‌کننده به خانه‌های سلامت شهر تهران. *فصلنامه انداز*، ۱۸۱-۲۲۱.
 گیری تربیتی، ۱۲(۴۳).
<https://doi.org/10.22054/jem.2021.51574.2032>
- رضایی، سحر و رسولی، آراس. (۱۳۹۸). ساخت و اعتباریابی پرسشنامه سکوت زناشویی. *فصلنامه انداز/گیری تربیتی*، ۱۰(۳۶)، ۱۸۲-۱۶۷.
<https://doi.org/10.22054/jem.2020.33017.1769>
- هومن، حیدر علی. (۱۳۸۴). *مدل‌یابی معادلات ساختاری با کاربرد لیزرل*. تهران: سمت.
- یوسفی، زهرا و کریم نژاد، ریحانه. (۱۳۹۷). اثربخشی آموزش همسرمداری مبتنی بر شفقت بر بهبود روابط خانوادگی، تعارضات زناشویی، بخشش و صمیمیت زوجین ناشنوا و کم‌شنوای شهر اصفهان. *مطالعات زن و خانواده*، ۶(۲)، ۱۹۹-۲۲۳.
<https://doi.org/10.22051/jwfs.2017.15408.1452>

References

- Abreu-Afonso, J., Ramos, M. M., Queiroz-Garcia, I. s., & Leal, I. (2022). How couple's relationship lasts over time? A model for marital satisfaction. *Psychological reports*, 125(3), 1601-1627.
<https://doi.org/10.1177/00332941211000651>
- Bahonar, F., Keshavarzafshar, H. and Salehi, K. (2020). Development and Validation of the Marriage Monitoring Program. *Journal of Applied Psychological Research*, 11(2), 121-141. <https://doi.org/10.22059/japr.2020.293638.643388> [In Persian]
- Bakker, A. (2010). *Commitment, rituals, and initiator tendency in married couples*. Utah State University.
- Baxter, L. A. (1987). Symbols of relationship identity in relationship cultures. *Journal of Social and Personal Relationships*, 4(3), 261-280.
<https://doi.org/10.1177/026540758700400302>
- Bell, R. A., & Healey, J. G. (1992). Idiomatic communication and interpersonal solidarity in friends' relational cultures. *Human Communication Research*, 18, 307-335. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2958.1992.tb00555.x>
- Berg-Cross, L., Daniels, C., & Carr, P. (1993). Marital rituals among divorced and married couples. *Journal of divorce & remarriage*, 18(1-2), 1-30.
https://doi.org/10.1300/J087v18n01_01
- Bossard, J. H., & Boll, E. S. (1949). Ritual in family living. *American Sociological Review*, 14(4). <https://doi.org/10.2307/2087208>
- Braithwaite, D. O., & Baxter, L. A. (1995). I do'again: The relational dialectics of renewing marriage vows. *Journal of Social and Personal Relationships*, 12(2), 177-198. <https://doi.org/10.1177/0265407595122002>

- Bruess, C. J., & Pearson, J. C. (1997). Interpersonal rituals in marriage and adult friendship. *Communications Monographs*, 64(1), 25-46. <https://doi.org/10.1080/03637759709376403>
- Campbell, K., & Ponzetti Jr, J. J. (2007). The moderating effects of rituals on commitment in premarital involvements. *Sexual and Relationship Therapy*, 22(4), 415-428. <https://doi.org/10.1080/14681990701496415>
- Crespo, C. (2012). Families as contexts for attachment: Reflections on theory, research, and the role of family rituals. *Journal of Family Theory & Review*, 4(4), 290-298. <https://doi.org/10.1111/j.1756-2589.2012.00136.x>
- Doherty, W. J. (2013). *Take back your marriage: Sticking together in a world that pulls us apart*. Guilford Press.
- Duck, S., Rutt, D. J., Hoy, M., & Strejc, H. (1991). Some evident truths about conversations in everyday relationships. *Human Communication Research*, 18, 228-267. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2958.1991.tb00545.x>
- Epstein, N. B., & Baucom, D. H. (2002). *Enhanced cognitive-behavioral therapy for couples: A contextual approach*. American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/10481-000>
- Fiese, B. H. (2006). *Family routines and rituals*. Yale University Press.
- Fiese, B. H., & Tomcho, T. J. (2001). Finding meaning in religious practices: The relation between religious holiday rituals and marital satisfaction. *Journal of family psychology*, 15(4), 597. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.15.4.597>
- Garcia-Rada, X., Sezer, O., & Norton, M. I. (2019). Rituals and nuptials: The emotional and relational consequences of relationship rituals. *Journal of the Association for Consumer Research*, 4(2), 185-197. <https://doi.org/10.1086/702761>
- Hooman, H.-A. (2005). Structural equation modeling with LISREL application. *Tehran: samt*. [In Persian]
- Jani, Z., Delavar, Z., Karami, A. and Shoghi, B. (2021). Presenting a model for predicting couple intimacy on married women referring to health centers in Tehran. *Quarterly of Educational Measurement*, 12(43), 181-221. <https://doi.org/10.22054/jem.2021.51574.2032> [In Persian]
- Kamali, Z., Allahyar, N., Ostovar, S., Alhabshi, S. M. S. b. S. M., & Griffiths, M. D. (2020). Factors that influence marital intimacy: A qualitative analysis of Iranian married couples. *Cogent Psychology*, 7(1), 1771118. <https://doi.org/10.1080/23311908.2020.1771118>
- Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling* (4th ed.). Guilford Publications
- Knight, D. A. (2023). *Black love black American couples: Racial discrimination, attachment style, emotional intimacy, relationship rituals and couples satisfaction*. Los Angeles International University].
- Laser-Maira, J. A., & Nicotera, N. (2019). *Innovative skills to increase cohesion and communication in couples*. Oxford University Press.
- Malaquias, S., Crespo, C., & Francisco, R. (2015). How do adolescents benefit from family rituals? Links to social connectedness, depression and anxiety. *Journal of child and Family Studies*, 24, 3009-3017. <https://doi.org/10.1007/s10826-014-0104-4>
- Mullins, D. F. (2016). The effects of religion on enduring marriages. *Social Sciences*, 5(2), 24. <https://doi.org/10.3390/socsci5020024>
- Oring, E. (1984). Dyadic traditions. *Journal of Folklore Research*, 19-28. <https://www.jstor.org/stable/3814341>

- Pearson, J. C., Child, J. T., & Carmon, A. F. (2010). Rituals in committed romantic relationships: The creation and validation of an instrument. *Communication Studies*, 61(4), 464-483. <https://doi.org/10.1080/10510974.2010.492339>
- Ren, H., & Gray, B. (2009). Repairing relationship conflict: How violation types and culture influence the effectiveness of restoration rituals. *Academy of management review*, 34(1), 105-126. <https://doi.org/10.5465/AMR.2009.35713307>
- Rezaee, S. and Rasouli, A. (2019). Building the validity of marital silence questionnaire. *Quarterly of Educational Measurement*, 10(36), 167-182. <https://doi.org/10.22054/jem.2020.33017.1769> [In Persian]
- Su, N. M., Lazar, A., Bardzell, J., & Bardzell, S. (2019). Of dolls and men: Anticipating sexual intimacy with robots. *ACM Transactions on Computer-Human Interaction (TOCHI)*, 26(3), 1-35. <https://doi.org/10.1145/3301422>
- Urban, M., & Mailey, S. (2019). Conversation Design: Principles, Strategies, and Practical Application. Extended Abstracts of the 2019 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems, 1-3. <https://doi.org/10.1145/3290607.3298821>
- Viere, G. M. (2001). Examining family rituals. *The family journal*, 9(3), 285-288. <https://doi.org/doi/abs/10.1177/1066480701093007>
- Wolin, S. J., & Bennett, L. A. (1984). Family rituals. *Family process*, 23(3), 401-42. <https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.1984.00401.x>
- Yousefi, Z., & Karimnezhad, R. (2018). The Effectiveness of Spouse Treating Based Compassion Training on Improving Family Relations, Marital Conflicts, Forgiveness and Intimacy among Deaf and Semi-Deaf Couples. *Journal of Woman and Family Studies*, 6(2), 199-223. <https://doi.org/10.22051/JWFS.2017.15408.1452>[In Persian]